

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 9.9.2010
SEK(2010) 1011 lopullinen

**KOMISSION VASTAUS VARAINHOITOVUOTTA 2009 KOSKEVAN
VUOSIKERTOMUKSEN EKR:JA KÄSITTELEVÄÄN LUKUUN**

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOT

**KOMISSION VASTAUS VARAINHOITOVUOTTA 2009 KOSKEVAN
VUOSIKERTOMUKSEN EKR:JA KÄSITTELEVÄÄN LUKUUN**

EUROOPAN KEHITYSRAHASTOT

JOHDANTO

5. EKR on perustettu auttamaan vaikeuksissa olevia maita, ja kehitysapupolitiikan tehtävänä on varmistaa, että kansalliset viranomaiset vastaavat kehitysstrategioiden toteuttamisesta. Kansallisilla tulojen ja menojen hyväksyjillä on tässä prosessissa keskeinen osa. Useita vuosia käynnissä olleen, erityisesti kansallisten tulojen ja menojen hyväksyjien henkilöstölle suunnitellun koulutusohjelman avulla pyritään takaamaan, että sovellettavia menettelyjä ja sääntöjä noudatetaan.

Ensimmäinen luku – kahdeksannen, yhdeksännen ja kymmenennen EKR:n täytäntöönpano

Rahoituksen toteutuminen

6. Vaikka kukin EKR kattaa noin viiden vuoden ajanjakson, hankkeiden ja ohjelmien täytäntöönpano ja niihin liittyvät maksut voivat ulottua pitemmällekin ajanjaksolle, jonka pituutta on kuitenkin asetuksilla rajoitettu.

9. Rahoituksen toteutuminen odotettua paremmin sekä kokonaissitoumusten että yksittäisten sitoumusten osalta osoittaa komission onnistuneen yrityksissään nopeuttaa ohjelmien täytäntöönpanoa.

Maksamatta olevien maksujen määrän nousu vuonna 2009 selittyy toisaalta sillä, että sitoumusten määrä oli erityisen suuri vuonna 2007, sekä toisaalta EKR:n hankkeiden kestolla, joka on keskimäärin kolme vuotta: suurimmat maksut suoritetaan yleensä ensimmäisenä vuonna ja viimeisen vuoden lopussa.

Tilien luotettavuus

15. Joissakin tapauksissa siirtyminen uuteen projektinhallinnan IT-järjestelmään on saattanut aiheuttaa sekaannusta päivämäärien kirjaamisessa. EuropeAid on järjestänyt sekä lähetystöissä että keskushallinnossaan lukuisia koulutustilaisuuksia, joiden avulla on pyritty parantamaan järjestelmän käyttöä.

Vuoden 2009 lopussa EuropeAidin keskushallinnon yhteyteen perustettiin myös erityinen osasto valvomaan CRIS-järjestelmään kirjattavien tietojen laatua, minkä pitäisi entisestään parantaa tilinpäätöksen laadinnassa käytettävien tietojen luotettavuutta.

Näillä asioilla ei ollut olennaista vaikutusta tilinpäätökseen, kuten tilintarkastustuomioistuin totesi.

17. Komissio hyväksyy huomautuksen, ja tulojen ja menojen hyväksyjä on tehnyt tarvittavat oikaisut vuonna 2010.

Komissio toteaa, että tilintarkastustuomioistuin löysi yksittäisen 3,5 miljoonan euron virheen 39 sopimuksen otoksesta, josta tiedot ekstrapoloitiin.

18. Komissio hyväksyy huomautuksen, mutta toteaa, että tilintarkastustuomioistuin löysi yksittäisen 3,5 miljoonan euron virheen 39 sopimuksen otoksesta, josta tiedot ekstrapoloitiin.

21. Komissio korostaa, ettei mitään maksuja suoritettu ilman rahoitustakuita. Komissio pitää myönteisenä havaintoa, jonka mukaan talousarviotukikelpoisuus määritettiin vakiomuotoisilla ja järjestelmällisillä arvioinneilla.

24. Komissio huomauttaa, että kaikki ennakoiden palautusten laskelmissa olleet virheet korjattiin ennen sopimusten päättymistä.

25. Komissio pitää myönteisenä havaintoa, jonka mukaan tukikelpoisuuden määrittämisessä on havaittavissa selkeää parantumista, koska kymmenennen EKR:n rahoitussopimuksissa on selkeämmät puitteet tukikelpoisuusehtojen arviointia varten.

Komissio myöntää, että saavutettujen parannusten säilyttämiseksi ja vastaavanlaisten virheiden välttämiseksi julkistalouden hoidossa tapahtuneen edistymisen arvioinnin järjestelmällisyyttä on tarpeen lisätä entisestään. Tätä varten komissio on laatinut uudet arviointimekanismit julkistalouden hoidossa tapahtuneen edistymisen seurantaan ja raportointia varten. Niissä keskitytään tuloksiin, joita on saavutettu asetettuihin perusodotuksiin nähden. Uudistettu arviointimalli saatiin valmiiksi kesäkuussa 2010, ja loppuvuoden 2010 maksujen osalta ja siitä eteenpäin tukikelpoisuus määritetään tämän uuden mallin mukaisesti laadittujen maakohtaisten selvitysten perusteella. Tätä taustaa vasten komissio odottaa pystyvänsä parantamaan edelleen tähän liittyvien ei-kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevien virheiden tasoa tulevissa DAS-tarkastuksissa.

Mainittujen hätäavun välineiden (suojattomuutta koskeva Flex-väline ja B-määrärahat) osalta komissio säilytti tiukan linjan tukikelpoisuuden arvioinnissa, mistä on osoituksena se, että monet ohjelmat jäivät ilman tukea.

28. EuropeAid on suunnitellut tarkastuksensa niin, että ne kattavat sen monivuotisten hankkeiden koko elinkaaren. Se uskoo näiden valvontajärjestelmien olevan vaikuttavia ja parantuneen merkittävästi vuosi vuodelta, mikä näkyy täysin laillisten ja asianmukaisten maksujen osuuden kasvuna tilintarkastustuomioistuimen otoksissa. Tilintarkastustuomioistuimen viime vuosina antamat suositukset on pantu täytäntöön. Tilintarkastustuomioistuin on pannut merkille monet näistä parannuksista, ja näin ollen tärkeimpien valvontajärjestelmien monien keskeisten osatekijöiden on arvioitu toimivan tehokkaasti.

30. Komissio tarjoaa sekä keskusyksikköjensä että lähetystöjensä henkilökunnalle jatkuvaa koulutusta, jota järjestetään yhteisön ulkopuolelle suunnattavan tuen hallinnoinnin tarpeisiin räätälöidyn laajan koulutusohjelman puitteissa.

32. Komissio on ilahtunut tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan yleisten tukikelpoisuusehtojen arviointipuitteiden selkeys on jatkuvasti parantunut.

Komissio tunnustaa, että tulosten perusteella maksettaviin eriin sovellettaviin erityisehtoihin tarvitaan samanlaista selkeyttä. Komissio pyrkii tarvittaessa ottamaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen tekemät erityishuomiot tekemällä vaadittavat tarkistukset rahoitussopimukseen. Samalla tähän asiaan aletaan kiinnittää tarkempaa huomiota EuropeAidin vertaisarvioinnissa (Quality Support Group) uusia ohjelmia valittaessa.

33. Komissio on tyytyväinen siihen, että tilintarkastustuomioistuimen mielestä näiden kahden tärkeän toimenpiteen ansiosta talousarviotukea annetaan nyt entistä järjestelmällisemmin ja vakioidummalla tavalla.

35. Komission lähetystöjen kansallisille tulojen ja menojen hyväksyjille antaman tuen ja teknisen avun lisäksi EuropeAid järjestää joka vuosi useita kursseja kansallisten tulojen ja menojen hyväksyjien ja ministeriöiden henkilöstölle. EuropeAidin verkkosivuilta on myös saatavissa runsaasti tietoa menettelyistä.

36. Komissio toteaa, että viime vuosina luodut valvontavälineet ja -menettelyt alkavat tuottaa tulosta. Se lupaa jatkaa työtään henkilöstön kouluttamiseksi ja hallinto- ja valvontatyökaluja koskevan tiedon levittämiseksi.

a) Komissio odottaa tuensaajille tarkoitetun varainhoitotyökalun olevan valmis vuoden 2010 loppupuolella. Varainhoitoon tarkoitetun työkalun päätehtävänä on antaa käytännön opastusta helppokäyttöisessä muodossa ja auttaa siten tuensaajia noudattamaan varainhoitoa koskevia sääntöjä EY:n rahoittamissa yhteisön ulkopuolelle suunnattavaan tukeen liittyvissä toimissa.

37. Lähetystöt tekevät runsaasti lisätarkastuksia kansallisten tulojen ja menojen hyväksyjien toiminnan puutteiden korjaamiseksi.

39. Komissio on tyytyväinen siitä, että tilintarkastustuomioistuin arvostaa EuropeAidin suorittamaa tarkastusten seurantaa ja seurantakäyntejä.

40. Koska komissioon ei oteta uutta henkilöstöä ennen vuotta 2013, EuropeAid ratkaisee lähetystöjensä henkilöstökysymykset aktiivisella henkilöstöpolitiikalla, jota se harjoittaa toimivaltuuksiensa rajoissa. Avoimien toimien määrä on ongelma lähinnä sopimussuhteisten toimihenkilöiden kohdalla; ongelmana ei ole niinkään suuri vaihtuvuus, vaan se, miten löydetään henkilöstöä, jolla on tarvittava asiantuntemus. Henkilöstön valintaa hoiti aiemmin keskushallinto, mutta aikaa vievän rekrytointiprosessin lyhentämiseksi tämä tehtävä on nyt annettu lähetystöjen päälliköille. EuropeAid pyytää myös edelleen säännöllisesti uusia varallaololuetteloita, joissa on riittävä määrä hakijoita, jotta kaikkiin tehtäviin ja kaikkiin maakategorioidiin saadaan rekrytoitua henkilöstöä.

44. Yli 95 prosenttia puitesopimuksen mukaisten palveluntarjoajien laatimista tarkastuskertomuksista esitettiin 1. lokakuuta 2007 lähtien voimassa olleen mallin mukaisesti, kun vuonna 2008 vastaava osuus oli 40 prosenttia. (ks. alaviite 38 vuotuisen toimintakertomuksen kohdassa 3.1.2.1.2.)

45. Vaikka henkilöstöpula vaikuttaa kielteisesti myös tarkastukseen perustuvan kuulemismenettelyn pituuteen, valtaosan tilintarkastuskertomuksista täytyy olla toimitettuna, ennen kuin komissio suorittaa loppumaksun, jolloin riski siitä, että tukeen oikeuttamattomia menoja ei voida enää periä takaisin, on äärimmäisen pieni.

Vuonna 2009 EuropeAid jatkoi tarkastustyötään sekä järjesti 15 lähetystölleen kuusi EKR-koulutusta, joihin osallistui 180 lähetystöjen henkilökunnan jäsentä sekä ulkopuolista henkilöstöä yhteensä 220 henkilöä (tulojen ja menojen hyväksyjien ja ministeriöiden henkilöstöä, projektipäällikköjä, kansalaisjärjestöjen ja tarkastusyhtymysten edustajia).

46. Lähetystöille muistutetaan säännöllisesti, muun muassa seminaareissa ja koulutuksessa, että kaikki tiedot on kirjattava oikea-aikaisesti CRIS Audit -järjestelmään. Helmikuusta 2010 lähtien allekirjoituspäivämäärä siirtyy tarkastussopimuksen (CRIS-sopimus) allekirjoittamisen yhteydessä aina automaattisesti CRIS Audit -järjestelmään. Uusi tulostulosnäyttö on myös kattavampi ja helpompi täyttää, eikä tarkastusta voida päättää, ellei tämä kenttä ole täytetty. Siihen sisältyy tarkastuslausuma sekä tukeen oikeuttamattomien menojen määrä. Tarkastusten tuloksena annettuja takaisinperintämääräyksiä koskevat tiedot sisältyvät CRIS Recovery Order -moduuliin. Joitakin tulosten vahvistamiseen liittyviä parannuksia voitaisiin harkita, mutta se edellyttäisi IT-järjestelmän kehittämistä. Saatavilla on myös tiedot loppumaksun maksamisen yhteydessä havaittujen ja korjattujen tukeen oikeuttamattomien menojen lopullisesta määrästä. Vuonna 2009 niiden osuus oli 0,7 prosenttia laskutetuista summista.

47. Komissio katsoo, että EuropeAid-yhteistyötoimiston sisäisen tarkastusyksikön toiminta on ollut vuoden 2009 aikana tehokasta sen toimintavalmiuksien heikentymisestä huolimatta. Vaikka yksikön päällikön paikka oli täyttämättä 1. heinäkuuta ja 15. marraskuuta välisen ajan, yksikkö sai valmiiksi yhdeksän seurantatarkastusta (suunniteltujen kahdeksan sijaan).

Vuodeksi 2009 suunnitelluista neljästä uudesta tarkastuksesta saatiin toimitettua yksi lopullinen tarkastuskertomus ja kaksi tarkastuskertomusluonnosta (joka vastaa sisäisen tarkastuksen osaston käyttämän menetelmän mukaisesti 85:tä prosenttia lopullisesta tarkastuskertomuksesta).

50. Komissio katsoo, että vuotuisen toimintakertomuksen neljässä moduulissa esitetyt laadulliset ja määrälliset indikaattorit tukevat pääjohtajan lausumaa riittävästä varmuudesta. EuropeAid kuitenkin myöntää, että monivuotisuuteen perustuvassa valvontajärjestelmässä käytettävien erityisindikaattorien kehittämistä olisi mahdollista jatkaa. Työ aloitettiin vuonna 2010 pohtimalla menetelmiä, joita olisi mahdollista käyttää jäännösvirheen taloudellisen vaikutuksen arviointiin.

54. EuropeAid on suunnitellut tarkastuksensa niin, että ne kattavat sen monivuotisten hankkeiden koko elinkaaren. Se uskoo näiden valvontajärjestelmien olevan vaikuttavia ja parantuneen merkittävästi vuosi vuodelta, mikä näkyy täysin laillisten ja asianmukaisten maksujen osuuden kasvuna tilintarkastustuomioistuimen otoksissa. Tilintarkastustuomioistuimen viime vuosina antamat suositukset on pantu täytäntöön. Tilintarkastustuomioistuin on pannut merkille monet näistä parannuksista, ja näin ollen tärkeimpien valvontajärjestelmien monien keskeisten osatekijöiden on arvioitu toimivan tehokkaasti.

(a) Komissio alkoi pohtia mahdollisia menetelmiä jäännösvirheiden taloudellisen vaikutuksen arvioimiseen tarkoitettua keskeisen indikaattorin kehittämiseksi vuonna 2010, niin kuin komission vastauksessa varainhoitovuotta 2008 koskevaan vuosikertomukseen luvattiin.

(b) Komissio aloitti valvontastrategiansa tarkistamisen vuoden 2010 alussa, niin kuin komission vastauksessa varainhoitovuotta 2008 koskevaan vuosikertomukseen luvattiin. Komissio laatii vuonna 2010 tiedonannon hyväksyttävästä virheriskistä yhteisön ulkopuolelle suunnatun tuen alalla.

(c) Varainhoitoa varten tarkoitettu työkalu viimeistellään vuoden 2010 aikana, ja siinä otetaan asianmukaisesti huomioon tilintarkastustuomioistuimen esiin nostamat asiat.

(d) EuropeAid jatkaa toimiaan sen varmistamiseksi, että tiedot kirjataan CRIS Audit -järjestelmään kattavasti ja oikea-aikaisesti.

(e) Tukeen oikeuttamattomien menojen määrä on syötettävä CRIS Audit -järjestelmään, ennen kuin tarkastuskirjaus voidaan päättää (pakollinen kenttä helmikuusta 2010 lähtien). Tarkastusten tuloksena annettuja takaisinperintämääräyksiä koskevat tiedot sisältyvät CRIS Recovery Order -moduuliin. Joitakin tulosten vahvistamiseen liittyviä parannuksia voitaisiin harkita, mutta se edellyttäisi IT-järjestelmän kehittämistä. Saatavilla on myös tiedot loppumaksun maksamisen yhteydessä havaittujen ja korjattujen tukeen oikeuttamattomien menojen lopullisesta määrästä. Vuonna 2009 niiden osuus oli 0,7 prosenttia laskutetuista summista.

55.

(a) Komissio myöntää, että tavoitteet, laskentamenetelmät ja varmennuslähteet on tärkeää yksilöidä entistä selkeämmin. Tähän aletaan kiinnittää tarkempaa huomiota EuropeAidin vertaisarvioinnissa (Quality Support Group) uusia ohjelmia valittaessa.

(b) Komissio on laatinut uudet arviointimekanismit julkistalouden hoidossa tapahtuneen edistymisen seurantaan ja raportointia varten. Niissä keskitytään tuloksiin, joita on saavutettu asetettuihin perusodotuksiin nähden. Uudistettu arviointimalli saatiin valmiiksi kesäkuussa 2010, ja loppuvuoden 2010 maksujen osalta ja siitä eteenpäin tukikelpoisuus määritetään tämän uuden mallin mukaisesti laadittujen maakohtaisten selvitysten perusteella.